

Adam Thirlwell

LUGUBER & LIEF

Vertaald door Auke Leistra

2015 **DE BEZIGE BIJ** AMSTERDAM | ANTWERPEN

Voor Alison

IN SILHOUET

Waarom zou ik het proefkonijn voor de grillen van het lot moeten zijn? Pascha van het antiquariaat was er ook nog, & Hennechen van het bevrachtingskantoor...

(Knut Hamsun, *Honger*, 1890)

1. MADAMA MORTE

waarin onze held wakker wordt

Toen ik wakker werd keek ik op de kop naar een rij fluweelschilderijen aan de muur boven het bed. Jezus stond op zijn aureool naast een heel helle Madonna – ik bedoel de religieuze soort, niet de discoversie. Tussen hen in lag een tropicana-strand – het was palmboom, palmboom, palmboom, en wat blauw zand. Ik dacht dat ik ze misschien wel mooi vond, die fluweelschilderijen. Die helle uitstraling stond me wel aan. Maar ik wist ook dat die uitstraling me dan misschien wel aanstond, maar dat het niet de uitstraling was van mijn eigen slaapkamer, net zomin als het meisje dat naast me lag te slapen in wat een hotelkamer leek te zijn mijn gelukkige echtgenote was. Het was dat type problematische situatie, en ik weet heus wel dat sommige mensen niet het idee zouden hebben dat dat in laatste instantie nou zo slecht was – wakker worden naast iemand die in ethische zin niet de jouwe is, is niet meer dan de gewone manier waarop de meeste mensen voor het eerst in aanraking komen met het domein van de moraal, dus deal er maar mee, kiddo – maar zoveel gladheid was mij niet vergund. Al een hele tijd hadden er problemen in de atmosfeer gehangen – barstjes en scheurtjes, als vlinders die in de herfst tevoorschijn komen, een lichte tropicália overal, en dat maakte me een beetje bang. Zo ook voelde ik nu dat mijn hoofd ergens anders was, en daarbij was ik heel misselijk. Ik wist dat mijn telefoon ergens naast me moest liggen en ik wist ook dat ik erop zou moeten kijken, maar tegelijkertijd deed ik dat dus niet. Als je me op dat moment in een talkshow op de bank had gezet en gevraagd had hoe ik me voelde, zou ik gezegd hebben dat ik me vooral heel erg treurig voelde. Want ik ben echt

niet zo'n grote jongen, en echt niet zo'n boef. Ik ben geen *player*. Altijd hebben meisjes me verlegen gemaakt. In deze rol van me-gamacho was ik ongeveer net zo authentiek als een blanke chick die een selfie maakt als gangsterliefje. Het was voor mij echt niet normaal om wakker te worden en niet te weten hoe ik daar gekomen was. Voor mij was het een normaal tijdverdrijf om me ingespannen bezig te houden met wiskundige problemen, of met modellen voor kiessystemen – mijn bezigheden, bedoel ik maar, waren altijd lief en meditatief van aard. Niettemin bleef dit nieuwe gebeuren zich voltrekken en was ik niet bij machte er een eind aan te maken. In mijn hoofd was het echt helemaal niet goed. In Brasilia kwamen de mensen uit de nachtdienst, in Tokyo dronken ze hun eerste whisky. Zevenduizend kilometer verderop zweefden drones met veel kabaal in formatie boven bergpassen en ravijnen, en hier op de stille aarde lag een meisje dat niet mijn vrouw was naast me. Ze heette Romy, en Romy was een van mijn beste vriendinnen. Ze was blond en als je haar in een café zag was haar haar zo'n betoverende, hangende massa aan één kant van haar hals maar nu beschikte ik over de intieme informatie dat ze niet blond van zichzelf was. Ze had bijna geen haar tussen haar benen maar het bleek dat het haar dat daar zat, een toefje, duidelijk donker was. Dat was waar ik mij op probeerde te concentreren terwijl het licht de nylon gordijnen begon te roosteren en Romy bleef slapen. Want zelfs als je in verwarring verkeert of droevig bent, moet je door. Ik herinner me een bodhisattva-spreuk – *wees kalm maar niet onverschillig* – en die spreuk is altijd raak. Het is zonder meer een regel om naar te leven en zulke regels moet je koesteren. Als ik één ding bewijs met het schrijven van dit relaas, hoop ik dat dat het belang van regels om naar te leven is, wat misschien wel de reden is dat ik in deze geschiedenis van mijn morele leven besloten heb te beginnen met deze bloederige episode. Want dat was denk ik

het punt waarop mijn gebruikelijke categorieën verdwenen. Ik stond op en kleepte me aan en bleef even staan nadenken over de vraag hoe ik naar huis zou gaan – ik bedoel, in welke staat en met welke verklaring. Maar het was heel vroeg. Het was zowel veel te laat als heel vroeg, dus het leek me maar het beste om te beginnen met een ontbijtje, want soms is de enige juiste handelwijze zorg dragen voor de alledaagse dingen. Je moet dingen fasegewijs in overweging nemen. Ik ging dan ook naar buiten, de parkeerplaats op, liep naar het restaurant dat bij het hotel hoorde, en ging zitten. Vanaf de plek waar ik zat had ik een heel hel uitzicht. Het was niks bijzonders. Insecten roteerden langzaam in de groene dageraad en bleven domweg vanuit het niets tevoorschijn komen, vanuit een helle en korrelige lucht. Mijn auto stond op de parkeerplaats voor onze deur, en ernaast stond wat eruitzag als een Caddy Hearse, maar dat negeerde ik. En misschien was dat wel fout – om te negeren wat andere mensen wellicht als een onbetwistbaar teken zouden hebben opgevat. Als je eraan gewend bent dat er ongefrankeerde brieven bij je bezorgd worden, of dat je telefoontjes krijgt van een man die vraagt of hij verbonden is met de rouwkamer, ik bedoel, als je ontvankelijk bent voor de manier waarop de maffia een mens te kennen geeft dat hij ten dode opgeschreven of anderszins verdoemd is, zou je misschien kunnen zeggen dat het fout van me was. Als ik toen had geweten wat ik nu weet, als ik in staat was geweest het scala aan verschrikkingen te bevatten waarmee ik in aanraking zou komen, het bloed en de ballistiek, als ik het had kunnen overdoen zoals ik het nu, in een soort narratieve looping, allemaal overdoe, had ik ook best in die trant kunnen redeneren. Maar wat anderen volstrekt duidelijk was ontging mij altijd. Ik weet niet hoe dat komt. Andere mensen waardeerden de alledaagse dingen, zoals parkeerplaatsen bij winkelcentra en terrasparasols, of weet ik veel wat – koffiemachinekoffie. Maar ik, ik niet. Ik

was veel beter in mijn eigen overpeinzingen. Het was heel hel en heel treurig in dat restaurant. De radio stond in zichzelf te praten, maar ik had niemand om mee te praten, ik zat daar maar aan mijn tafeltje met uitzicht op het lege verkeersbordenwoud en nam het geplastificeerde menu door. Ik wachtte. Ik keek uit het raam. Ik bleef nog eens tien minuten op mijn horloge en dan weer naar het uitzicht zitten kijken: mijn horloge en weer het uitzicht, mijn horloge en weer het uitzicht. En ik houd dus echt niet van wachten. Eindelijk kwam er een serveerster uit de keuken tevoorschijn. Haar naam stond op haar borstzakje. De naam was Quincy. Een andere badge wenste mij in een ander lettertype een stralende dag. En het was ook een stralende dag, daar valt niet over te twisten. Stralend als in een tekenfilm – als je tenminste niet wakker was geworden in een staat van alles doordringende angst.

– Ik heb tien minuten zitten wachten, zei ik.

– Wat zei je daar? zei Quincy.

– Ik dien geen officiële klacht in, zei ik. – Ik vind alleen dat je wel mag weten dat ik hier geloof ik al tien minuten zit. Het maakt verder niet uit.

– O? zei Quincy.

Ik geloof niet dat ze zich er heel druk om maakte maar ik had in elk geval geprobeerd te helpen. Ik bestelde mijn vegetarische ontbijt. Ik had mijn eieren altijd *sunny side up*, om de ouderwetse term te gebruiken. De kleur van mijn sap was oranje. De opgebakken aardappels met uitjes hoefde ik niet. Mijn frietjes at ik met smaak. Ik deed de ketchup en de mosterd erbij. En toen ik was uitgegeten en met een stukje geroosterd brood mijn rood en gele bord had schoongeveegd, maakte ik mijn bril schoon met een doekje dat Quincy me voor mijn vingers gegeven had. Dat was aardig van haar want de handen van mensen zitten vaak onder de bacteriën. Het is altijd goed om voorzichtig te zijn.

Mijn bril ging er heel zuiver van ruiken maar het prikte wel aan mijn ogen. Ik keek uit over de horizontale elektriciteitsdraden, en toen over de horizontale lijnen die op de weg geschilderd waren. Daarna keek ik uit over de verticale verkeersborden. Zo leeg was de wereld. Ik voelde me heel erg in de val zitten en heel erg treurig. Hoewel ik achteraf bezien natuurlijk niet half zo treurig was als ik had moeten zijn want *achteraf bezien* stond het Lot op het punt me een nog grotere loer te draaien dan het al gedaan had. Het Lot omringde me aan alle kanten, zoals ribbels een kroondop van een bierflesje omringen. Maar aan de andere kant is het nooit duidelijk op welk moment je uitdrukkingen als *achteraf bezien* of *te laat* kunt gebruiken, want hoewel het normale frasen lijken verhullen ze veel meer dan gewent is; een belangrijk probleem in het leven is dat je op elk niveau van neerslachtigheid meestal denkt dat je op het dieptepunt zit, en ik was dan ook net als ieder ander geneigd me in te beelden dat de pijnlijke staat waarin ik mij bevond de beroerdest mogelijke staat was, net als ik me toen ik me inderdaad in een situatie bevond die nog veel Junester was voor mijn ideaal van opgewektheid en openhartigheid, een situatie die deed denken aan weet ik veel wat voor gruwelijk spookhuis ze op de kermis maar hebben, een situatie waarin ik buitensporigheden en wreedheden had leren kennen waarvan ik nooit gedacht had dat ik me er ooit mee bezig zou hoeven houden, net als ik me toen, op dat moment, niet meer druk kon maken om dat eerdere gevoel. Terwijl ik mij daar, in dat hotel, dus heel treurig voelde.

en zijn gedaanteverandering ontdekt

Want ik houd er niet van dingen te doen die verkeerd zijn. Daar ben ik absoluut op tegen. En één ding dat mij echt verkeerd lijkt is wakker worden in een bed naast een vrouw die niet je echtge-

note is. Of laten we zeggen, nee, want een feit is dat er betere en slechtere manieren zijn om het hele verkeerde te doen, en toen ik de situatie zo gewetensvol mogelijk in ogenschouw nam, moest ik globaal gesproken toegeven dat als die vrouw degene was die in veel opzichten je beste vriendin was dat nog eens extra fout was, want volgens mij zou ik, in welke kroeg je me ook zou neerpoten, met alle plezier aanvoeren en verdedigen dat seks met een wederzijdse vriendin voor je beminde echtgenote in de hiërarchie van zonden vermoedelijk erger is dan seks met een vluchtige vreemde. Of ik zou op zijn minst zeggen dat dat mogelijk was – ik dacht alleen niet zo methodisch over zulke morele kwesties na als ik gewild zou hebben, een gebrek aan concentratie dat zo vaak een probleem is in deze drukke, roekeloze tijd, want ik voelde ook een zwaarte in mijn ingewanden, en die hield me eveneens onledig. Toen ik terugliep naar de hotelkamer waar Romy naar alle waarschijnlijkheid nog in versufte, verregaand slaperige toestand lag te wachten, met eyeliner die zodanig was gaan vlekken dat het resultaat zonder meer sexy te noemen was, had ik er opeens spijt van dat ik geen gebruik had gemaakt van de toiletten in het restaurant. Want ik had er aan de ene kant weliswaar geen zin in om terug te gaan naar het restaurant alleen om daar naar de wc te gaan, maar aan de andere kant was de gedachte aan een terugkeer naar mijn kamer om daar op de wc te gaan zitten en met veel geknetter en gespetter leeg te lopen terwijl Romy daar lag... die gedachte stond me helemaal niet aan. Maar toen bedacht ik een oplossing die me met trots vervulde. Alvorens terug te gaan naar de kamer, besloot ik, zou ik de rekening alvast betalen, dat moest toch, en dan zou ik stilletjes mijn rugzak pakken – want ik ga zelden van huis zonder mijn rugzak, deels omdat ik talloze bezittingen met me mee moet dragen aangezien ze me geluk brengen of het ongeluk bezweren of domweg uit gewoonte, maar daar komt bij dat het ook

gewoonweg de handigste manier in het algemeen is, volgens mij, voor het meenemen van dingen als je je toekomstige gezondheid in gedachten houdt – en er vervolgens stiekem vandoor gaan. Dan zou ik daarna ergens koffie gaan drinken en gebruikmaken van het toilet dat ze daar te bieden hadden, en meteen een iets charmanter plan bedenken om op zo'n manier terug te gaan naar mijn vrouw Candy dat ze me niet ronduit zou haten. Dat was natuurlijk niet gewoon voor mij – een meisje in bed achterlaten zonder netjes afscheid te nemen. Ik zal beslist niet ontkennen dat het wellicht weinig beleefd overkomt. Maar uiteindelijk moet je een keuze maken tussen verschillende beleefdheden – en ik zag Romy per slot van rekening heel vaak. Er zouden nog vele momenten volgen om dit en andere aspecten van onze geschiedenis te bespreken. Bovendien verkeerde ik weliswaar in een zeer duistere paniek, maar er was ook een besef in me dat deze manoeuvre een zekere macho-charme had. Het is niet makkelijk om toe te geven, maar terwijl ik daar bij de receptie stond en een kalender bekeek van de verkeerde maand en het verkeerde jaar, stond ik mezelf een grauw moment van glorie toe. Jij, dacht ik, betaalt voor een meisje om te slapen. Oké, het was geen gangster-liefje en ook geen latina popster, maar toch, het was tenminste iets. Het kwam mij ook voor dat als dit inderdaad gebeurde ik misschien meer en langduriger medische aandacht nodig had. Er moest beter worden nagedacht over mijn pillen. Maar dat was niet meer dan een terzijde. Op dit vroege hoogtepunt van rust en idylle zou ik ook graag verklaren dat het misschien wel een laakbaar machismo behelsde, deze manier van denken, maar dat het toch ook wel degelijk blij gaf van zorgzaamheid, want wat is nou attentter dan iemand niet wakker maken die dat niet wil? – en dat zorgzame was altijd iets geweest waarvan mijn moeder en vader wilden dat ik het verder ontwikkelde. Zij vonden het prettig als ik aan andere mensen dacht. Ze hadden een theorie dat je hard

moest werken in dit leven. *Jij bent zo ongeduldig, suffie*, had mijn moeder zo vaak tegen me gezegd, bijvoorbeeld als ik beroemder wilde zijn dan ik was. *Waarom is er altijd zoveel haast bij?* Zo praatte ze altijd. *Wakker worden, schat*, ging mijn moeder dan verder! *Als dat is wat je wilt, moet je er de tijd voor nemen om het te krijgen. Wat heb ik verkeerd gedaan dat je zo ongeduldig bent? Wil je dat de lucht altijd strakblauw is?*

– Ik geloof niet dat dit is wat het is, zei ik.

– Tuurlijk, zei ze. Blijf me rustig tegenspreken.

Ik heb het idee dat moeders de atmosfeer zijn waarin je moet leven en ik geloof dat ik dat wel prettig vind, maar het is ook een miniatuurvorm van kwelling, op de meest liefdevolle wijze. Maar goed, ik deed mijn uiterste best om te doen wat mijn ouders gewild zouden hebben, wat op dat moment betekende dat ik oog moest hebben voor de minder fortuinlijke levens van andere mensen. De man die zo vroeg in de ochtend al achter de receptie zat leek mij een beetje triest, dus ik dacht aan hem met genegenheid. Hij had een moeilijke baan, bedacht ik, een veel-eisende baan, die vermoedelijk met zich meebracht dat hij telefoontjes moest aannemen van leveranciers, en van kinderen die een geintje wilden uithalen, en dan had je de vrouw die om vier uur 's middags binnenkwam en meteen een kamer wilde hebben, enzovoort, en dan moesten alle formulieren voor het in- en uitchecken ook nog klaarliggen, moest hij een oogje houden op de mensen die het zwembad schoonmaakten, en had hij ook nog eens het beheer over het creditcardapparaat. Het was allemaal niet makkelijk. Hij heette Osman, en het leek mij onmiskenbaar dat Osman een dieper liggende pijn verhulde. Hij draaide zich om omdat hij even een nietmachine of een andere kantoorbenodigdheid moest hebben, en toen zag ik een donker litteken achter zijn oor, zo te zien van een bajonet of sabel of machete. Misschien was Osman ooit, in zijn beste tijd, wel een geduchte

Kaukasische krijgsheer geweest, maar hadden de omstandigheden tegen hem samengespannen en was hij uiteindelijk hier terechtgekomen: in dit hotel, waar hij de telefoon moest aannemen. Terwijl hij thuis nog zijn video's had, misschien wel video's waarin hij zijn troepen inspecteerde, en ik hoopte dat hij die inderdaad nog had, want het is belangrijk om een soort link met je verleden te houden.

– Fijne dag en kom nog eens terug! zei Osman.

– Jij ook, man, zei ik.

Ik meende het echt. Een vrouw met een koptelefoon op was het plankier voor de kamers aan het zwabberen. Ik wilde vriendelijk naar haar glimlachen maar ze zag me niet. Toen meende ik mijn overleden grootmoeder op me af te zien komen, althans het zag eruit zoals ze er op foto's uitzag. Ze maakte een relaxte indruk. Het was verontrustend. Maar toen ik dichterbij kwam was het mijn grootmoeder niet meer. Het was helemaal niemand. Ik probeerde het dus maar te vergeten. Ik zag de nooduitgang naar iets wat ik mijn alledaagse leven kon noemen voor me. Hij was heel dichtbij. In de kamer was het helle licht inmiddels de gordijnen aan het bleken. Ik wilde de plafondventilator uitzetten omdat hij een obscuur geluid maakte, maar in plaats daarvan deed ik alleen maar het bedlampje aan. Romy merkte er niks van. Ik liep naar het bureau, waar mijn rugzak tegenaan stond. En hoewel ik gebrand was op *een perfecte ontsnapping*, zoals dat in sensatieromannetjes ooit geheten zal hebben, wilde ik haar toch ook een afscheidskus geven. Dat is misschien weer bekend uit een ander soort romannetjes, het romantische genre, maar is dat niettemin niet zoals het hoort – een meisje ten afscheid kussen terwijl ze ligt te slapen? Dus ik liep naar het bed en boog me over haar heen. Romy lag op haar buik te slapen, en naast haar neus, op het kussen, lag een klein, donker opgedroogd plasje bloed.

waarvan hij de werkelijkheid in twijfel probeert te trekken

Iedereen denkt altijd dat hij er niet bij zal zijn als iemand doodgaat, ik bedoel als iemand doodgaat die niet zijn eeuwige en echtelijke liefde is. Iedereen denkt altijd dat dingen in regelmatige sequenties gebeuren, maar dat doen ze natuurlijk niet, of niet altijd. De tijd, zoals de fakir ooit zei, heeft een boosaardige vindingrijkheid waar het om het verzinnen van rampen gaat. Uiteindelijk gebeurt alles. Lugubere combinaties zijn altijd mogelijk – ik ben er eigenlijk niet eens zeker van of het wel combinaties zijn, en niet verschillende aspecten van hetzelfde. Dat was de kennis die mij werd opgedrongen terwijl ik daar stond. Ik werd langzaam zichtbaar om meteen weer geleidelijk te vervagen. Ik was als een hologram of optische illusie. Of als een ne-onbord. Ik schakelde in en uit en ik was sinister. Ik keek neer. *Wat ben jij eigenlijk voor grote jongen*, hield ik mezelf voor. *Een hele kleine*. Ik keek op. De plafondventilator draaide nog altijd zijn rondjes. Dat was in wezen ook een versie van mij. Ik keek weer neer op Romy. Ja, iedereen denkt altijd dat hij weet in welke volgorde dingen gaan gebeuren maar eigenlijk is dat helemaal niet zo. Ook of iets gebeurd is of niet is zelden duidelijk. Ik denk dat we de neiging hebben het idee dat dingen echt zijn een beetje te overdrijven. Ik probeerde althans te bedenken hoe echt iets was als het tot dusverre helemaal geheim was. Ik bedoel, doe je eigen miniquiz. Als een verrukkelijke blondine je achter in een taxi probeert te zoenen terwijl jullie allebei high zijn van de ketamine, ga je dat thuis dan aan je vrouw vertellen? Ik dacht het niet. Je houdt die verrukkelijke blondine voor jezelf als stereofoto voor winteravonden en daarom bestaat ze niet. Of als je man weet dat je niet rookt, maar je houdt wel van een stiekem sigaretje, waarom zou je dan zijn gemoedsrust verstoren? Je koopt wat kauwgom om je adem te zuiveren en gaat naar huis alsof er niets gebeurd is. En als jij doet alsof er niets gebeurd is, als

niets in je gedrag ooit laat doorschemeren dat er iets gebeurd is, is het dan echt gebeurd? Dat is mijn vraag. Dat is wat ik bedoel als ik zeg dat er misschien wel niks gebeurd is, of een van de dingen die ik bedoel. Op dat exacte moment was de situatie alleen mij bekend, en dus was ze misschien wel helemaal niet bekend. Hoewel het nog niet zo makkelijk is dat ook echt te denken als je zelf in die situatie zit.

met overal bloed

Het bloed leek mij rood maar in close-up was het eerder zwart. Het was een rode vloeistof die zwart werd, of een zwarte vloeistof die rood werd. En het leek steeds – ja, hoe zeg je dat – *rijkelijker* te vloeien. Ik geloof dat *rijkelijk* het gebruikelijke woord is bij *vloeien*. Toen probeerde ik haar naam te zeggen, Romy, maar het ging niet – mijn stem. Hij deed helemaal niets. Ik probeerde adem te halen en ook dat was moeilijk. Het was net of mijn hart ergens buiten op mijn lichaam zat. Ik proefde de muffe eiersmaak van mijn ontbijt nog in mijn slokdarm. Met andere woorden: ik voelde mij zeer slecht voorbereid, als in die nachtmerrie waarin je een PowerPointpresentatie moet houden maar je laptop in de Chevrolet van een onbekende hebt laten liggen. Ik voelde me bepaald niet op mijn gemak. Want als je je voorstelt dat mij op een speeddate-sessie gevraagd zou worden mezelf te definiëren, zou ik er zo uitflappen dat ik een modelburger was. Ik geloof niet dat ik dan zou overdrijven. Mijn cijfers voor literatuur waren goed, mijn cijfers voor wiskunde spectaculair. Ik las de klassieke teksten. Ik had talent voor examen doen. Ik ben mij ervan bewust dat niet iedereen de gelegenheid heeft een dergelijk talent te ontwikkelen en ik ben heel dankbaar voor het privilege. Doe goed, zeiden mijn moeder en vader, en je zult succes hebben. Doe examens, wees ijverig. Je bent een wonderkind, hielden ze

me voor! Ik dacht altijd dat ze het in het algemeen wel bij het rechte eind hadden maar nu was ik er niet meer zo zeker van of dat uiteindelijk wel genoeg was. Het blijkt dat je alle voorouders kunt hebben die je maar wilt, ze kunnen om je hoofd zweven als gesponnen suiker, maar dan nog kunnen ze je niet helpen in je waanzin en ellende. Mijn gedachten gingen in die kamer langzaam zoals dub langzaam gaat. Ik herinnerde me een artikel over een jongen die ging slapen en die toen hij wakker werd een meisje uit het raam zag springen. Ik had er geen zin in om, met een variatie op het thema, te denken dat ik die jongen was maar aan de andere kant: de enige andere mogelijkheid die zelfmoord uitsloot was dat Romy op een of andere manier een attaque of andersoortige aanval had gehad. En uiteraard was het hele drugsverhaal in mijn gedachten dan de boosdoener of de oorzaak, en aangezien ik degene was die de drugs had geleverd werd ik niet echt blij van die gedachten. Maar ook is het zo dat ik op dat moment niet zo geïnteresseerd was in oorzaken, ik was meer geïnteresseerd in *wat gaat er nu gebeuren*. Ik had het leven nooit als een bouwwerk gezien, maar nu was het precies dat, mijn gedachten, want ik zag van die video's voor me waarin gebouwen worden opgeblazen, waarin ze gewoon een reverence maken of van binnenuit in elkaar zakken. En het leek me niet dat er in die situatie van mij verwacht mocht worden dat ik wist wat ik moest doen. De normale vaardigheden om je als gemiddelde burger door het leven te slaan leken me in dit geval niet toereikend. Ik keek uit het raam. Het uitzicht buiten was onbeweeglijk. De badkamer bevatte twee handdoeken, twee badhanddoeken, een badjas en een badmat. In de toiletpot was wat papier van de avond daarvoor opgezwollen als een parachute of een pijlinktvis. Aan de muur hing nog een fluweelschilderij: de naakte torso van een zwarte vrouw, met glanzende borsten en een glimmende zonnebril tegen een turquoise achtergrond.